



**Република Србија**  
**ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД**  
**Рев 1311/2017**  
**07.09.2017. године**  
**Београд**

**У ИМЕ НАРОДА**

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Божидара Вујичића и Лидије Ђукић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Душан Ђорђевић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., коју заступа пуномоћник Сузана Ђорђевић, адвокат из ..., ради измене одлуке о поверавању и законском издржавању деце, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 72/17 од 06.02.2017. године, у седници већа од 07.09.2017. године, донео је

**ПРЕСУДУ**

**ОДБИЈА СЕ** као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 72/17 од 06.02.2017. године.

**Образложење**

Пресудом Основног суда у Пожаревцу П2 271/15 од 01.11.2016. године, ставом 1. изреке, одбија се као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се малолетна деца ВВ и ГГ повере на негу, чување и васпитање, односно самостало вршење родитељског права оцу, затим да се тужена обавезе да у издржавању малолетне деце учествује са по 400 евра месечно, као и да се на тај начин измени одлука о поверавању малолетне деце Општинског суда Dobling Већ пословни број 7 PS 155/11р-17 од 03.05.2012. године. Ставом 2. изреке, одбијен је као неоснован евентуални тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се измени начин одржавања личних односа између тужиоца као оца и малолетне деце, а који је уређен наведеном пресудом Општинског суда Dobling Већ, те да се он убудуће одвија на начин наведен у том ставу изреке пресуде као неоснован. Ставом 3. изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 338.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 72/17 од 06.02.2017. године, одбија се као неоснована жалба тужиоца и потврђује пресуда Основног суда у Пожаревцу П2 271/15 од 01.11.2016. године.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС" 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је тужиочева ревизија неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности, нити повреде поступка на које указује ревизија, јер је у парници одлучено о захтеву за чије решавање је суд надлежан. Није основано истицање ревизије да се домаћи суд не може у својој одлуци позивати на одлуку страног суда која није призната у одговарајућем поступку јер је чланом 101. став 5. Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља ("Службени лист СФРЈ" 43/72... "Службени гласник РС" 46/2006) прописано право суда да такву одлуку користи у конкретном поступку како то наводи и другостепени суд у својој одлуци.

Према утврђеном чињеничном стању, брак између странака, у коме имају двоје малолетне деце – синове ВВ рођеног ... године у ... и ГГ рођеног ... године у ..., разведен је пресудом надлежног суда у ... 2012. године, а та пресуда је призната решењем Вишег суда у Пожаревцу од 19.11.2012. године. Надлежан суд у Бечу је посебном одлуком од 03.05.2012. године одредио да родитељско право над малолетном децом врши мајка, а уређен је и модел виђања између малолетне деце и оца и то сваке треће седмице суботом од 14,00 до 17,00 часова, а и ову одлуку је признао Виши суд у Пожаревцу решењем од 19.11.2012.године. Утврђена је обавеза тужиоца да за законско издржавање деце плаћа по 206 евра почев од децембра 2013. године. Тужена је једно време са малолетном децом провела у сигурној кући због насиља које је према њој извршено од стране свекрве, а након тога, она се адекватно организовала и ситуирала, деци поклања пуно времена и пажње, а са њима живи у општинском стану од 50м<sup>2</sup> за који плаћа закупнину, а деца похађају школу и обданиште. Тужена се у међувремену запослила у ... у ... са месечним примањима од око 900 евра, а прима и дечији додатак за децу од 710 евра месечно. Последње виђање између оца и деце је било 18.10.2015. године, а отац тражи да се измени одлука суда у Бечу како у погледу вршења родитељског права над малолетном децом тако и у погледу начина виђања између њега и малолетне деце јер он жели да децу виђа без присуства трећег лица – представника органа старатељства у ..., а сматра и да има боље услове да се о деци брине. Тужилац се обраћао и надлежном суду у Аустрији за измену начина виђања између њега и деце па му је тај захтев правноснажно одбијен одлуком тог суда од 27.08.2014. године.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови налазе да се нису измениле околности од доношења претходне одлуке суда у Бечу, а које би захтевале њену измену како у погледу родитеља који врше родитељско право над малолетном децом тако и у погледу начина одржавања личних односа између тужиоца као оца и малолетне деце, те је због тога и основни и евентуални тужбени захтев одбијен како је наведено.

По члану 6. став 1. Породичног закона, свако је дужан да се руководи најбољим интересом детета у свим активностима које се тичу детета. Право је детета по члану 61. став 1. истог закона да одржава личне односе са родитељима са којима не живи, а по члану 67. Породичног закона родитељско право изведено је из дужности родитеља и постоји само у мери која је потребна за заштиту личности, права и интереса детета. Из поменутих одредаба закона произилази да и када одлучује о вршењу родитељског

права па самим тим и о измени раније судске одлуке о томе, као и моделу одржавања личних односа између родитеља који не врше родитељско право и малолетне деце, суд се руководи најбољим интересима детета. Суд у Бечу, где деца живе и похађају школу, је процењујући конкретне околности нашао да родитељско право над децом треба да врши мајка и уредио модел виђања између оца и деце на начин како је то наведено. Осим тога, суд је касније одбио захтев да се модел виђања оца са децом, а који подразумева присуство овлашћеног радника органа старатељства, промени. Да би се променила ранија судска одлука нужно је да се околности промене у тој мери да реализација такве судске одлуке више није у најбољем интересу малолетне деце. Изведеним доказима нижестепени судови су правилно нашли да се околности од значаја за измену судске одлуке у међувремену нису промениле. Тужилац у поступку, а посебно и у ревизији инсистира на свом праву да виђа дете тврдећи да му је на наведени начин практично онемогућено да то своје право извршава. Међутим, као што је већ наведено, родитељско право је изведено из дужности родитеља и оно постоји само у оној мери у коме је потребно да се заштити личност, право и интерес детета. Дакле, није приоритет у овој врсти спорова право родитеља, без обзира како је и то значајно, већ право деце. У овом случају не само да се околности од доношења раније одлуке нису измениле, већ из мишљења старијег детета, које је прибављено у поступку произилази да и код деце не постоји жеља да се у погледу модела виђања са оцем нешто измени. У поступцима у којима одлучује о односима родитеља и деце, а када родитељи и деца живе у иностранству, као што је овде случај, домаћи суд мора посебно да обрати пажњу на потпуно утврђивање свих околности које су битне, а ту се пре свега мисли на социјално-економске услове у којима родитељи живе, њихове односе са децом, посебно извршавање обавеза које су им утврђене судским одлукама и слично. У овом случају, постоје опречни подаци о условима у којима тужилац живи у ..., с обзиром да је он истицао да поседује одговарајући стан и запослење, а да децу неће да виђа искључиво због тога што то мора да врши у присуству службеног лица и што се за виђање између њега и деце тражи одговарајућа накнада коју он неће да плаћа. Међутим, тужена тврди да је он стан изгубио, да нема посао и да је ослобођен обавезе да плаћа виђање деце управо зато што је посао изгубио, а те околности до краја нису касније расправљене. У ситуацији када о овим битним околностима постоји неизвесност домаћи суд не сме да мења ранију одлуку, посебно коју је донео суд према месту пребивалишта деце. Разлог више за то је и чињеница да се тужена у ... запослила, обезбедила стан и да се о деци адекватно брине. Виђање оца са децом у присуству представника органа старатељства у ... је мера заштите интереса деце која је одређена на бази процене тог органа и коју је прихватио надлежни суд и то се може променити када се стекну услови, а што за сада није присутно.

Све су то разлози због којих овај суд налази да је тужиочева ревизија неоснована, па је и одлучено као у изреци на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа  
судија  
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка  
Управитељ писарнице  
Марина Антонић